

Sygn. akt XI GC 177/17

Sprawa była rozpoznawana w postępowaniu zwykłym

UZASADNIENIE

Dnia 5 kwietnia 2016 roku powódka Poczta Polska spółka akcyjna w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego M. O. kwoty 47 038,12 złotych z ustawowymi odsetkami od wskazanych kwot, a także złożyła wniosek o zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że strony zawarły umowy o świadczenie usług pocztowych, w ramach której pozwany był zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia. W wykonaniu przedmiotowych umów, powódka wystawiła pozwanemu faktury VAT, które nie zostały w całości uregulowane. Nadto, w związku z tym, że zapłata faktur była dokonywana również po terminie powódka wystawiła noty odsetkowe tytułem skapitalizowanych odsetek. W dniu 17 kwietnia 2014 roku strony zawarły ugodę pozasądową na mocy której pozwany uznał w całości zobowiązanie wynoszące 69 871,27 złotych, jednak nie wywiązywał się należycie z terminowym dokonywaniem płatności. Powódka dokonała też kolejnej kapitalizacji odsetek.

Dnia 16 maja 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, a w dniu 27 września 2016 roku nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uzupełniający, zgodnie z żądaniem powódki.

W przepisany termin pozwany złożył sprzeciw, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości, a także złożył wniosek o zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych. Pozwany zgłosił zarzut przedawnienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 czerwca 2009 roku strony zawarły umowę o świadczenie usług pocztowych nr CP/PHKo/K/D/37/09. Na mocy tej umowy strony ustaliły zasady nadawania przez nadawcę poszczególnych rodzajów przesyłek. Strony ustaliły także, że podstawa obliczania należności za przesyłki będzie w okresie rozliczeniowym, ustalona na podstawie Cenników suma opłat za nadane i zwrócone przesyłki. Należność miała być ustalana w fakturach VAT wystawianych po zakończeniu okresu rozliczeniowego. Termin płatności faktury wynosił 14 dni od jej wystawienia, a okresem rozliczeniowym był miesiąc kalendarzowy. Umowa została zawarta na okres od dnia 1 lipca 2009 roku do dnia 30 czerwca 2010 roku. Aneks z dnia 11 czerwca 2010 roku strony zmieniły termin obowiązywania umowy na czas nieokreślony. Umowa została aneksowana ponownie w dniu 14 lutego 2011 roku.

Dowód:

-umowa z załącznikami, k.20-23;

-aneks nr (...), k. 27;

-aneks nr (...), k. 28.

W dniu 5 lipca 2013 roku strony zawarły umowę o świadczenie wymienionych usług pocztowych nr (...)/Z. Strony ustaliły, że okresem rozliczeniowym jest miesiąc kalendarzowy, a podstawą rozliczeń finansowych będzie suma opłat za nadane i zwrócone przesyłki oraz zlecone usługi komplementarne, stwierdzona na podstawie dokumentów nadawczych i oddawczych, w okresie rozliczeniowym, zgodnie z cennikami usług pocztowych. Należność miała być ustalana w fakturach VAT wystawianych po zakończeniu okresu rozliczeniowego. Termin płatności faktury wynosił 14 dni od jej wystawienia. Umowa została zawarta na okres od dnia 8 lipca 2013 roku do dnia 30 czerwca 2010 roku.

Dowód:

-umowa z załącznikami, k. 29-34

W dniu 1 czerwca 2014 roku strony zawarły umowę o świadczenie wymienionych usług pocztowych nr (...) /Z. Strony ustaliły, że okresem rozliczeniowym jest miesiąc kalendarzowy, a podstawą rozliczeń finansowych będzie suma opłat za nadane i zwrócone przesyłki oraz zlecone usługi komplementarne, stwierdzona na podstawie dokumentów nadawczych i oddawczych, w okresie rozliczeniowym, zgodnie z cennikami usług pocztowych. Należność miała być ustalana w fakturach VAT wystawianych po zakończeniu okresu rozliczeniowego. Termin płatności faktury wynosił 14 dni od jej wystawienia. Umowa została zawarta na okres od dnia 1 czerwca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku. Aneks z dnia 28 października 2014 roku strony zmieniły termin obowiązywania umowy na czas nieokreślony.

Dowód:

-umowa z załącznikami, k. 35-38;

-aneks z załącznikami, k. 39-47

Za przesyłki nadawane przez pozwanego w czerwcu 2013 roku powód wystawił fakturę VAT z dnia 4 lipca 2013 roku na kwotę 12 430,85 złotych z terminem płatności do dnia 18 lipca 2013 roku. Do zapłaty z tej faktury pozostała kwota 3488,02 złotych.

Za przesyłki nadawane przez pozwanego w lipcu 2013 roku powód wystawił fakturę VAT z dnia 5 sierpnia 2013 roku na kwotę 8 283,15 złotych z terminem płatności do dnia 19 sierpnia 2013 roku.

Za przesyłki nadawane przez pozwanego w październiku 2013 roku powód wystawił fakturę VAT z dnia 6 listopada 2013 roku na kwotę 7868,10 złotych z terminem płatności do dnia 20 listopada 2013 roku.

Za przesyłki nadawane przez pozwanego w styczniu 2014 roku powód wystawił fakturę VAT z dnia 5 lutego 2014 roku na kwotę 1 733,45 złotych z terminem płatności do dnia 19 lutego 2014 roku.

Za przesyłki nadawane przez pozwanego w czerwcu 2014 roku powód wystawił fakturę VAT z dnia 4 lipca 2014 roku na kwotę 8 206,20 złotych z terminem płatności do dnia 18 lipca 2014 roku.

Za przesyłki nadawane przez pozwanego we wrześniu 2014 roku powód wystawił fakturę VAT z dnia 6 października 2014 roku na kwotę 2 831,25 zł z terminem płatności do dnia 20 października 2014 roku.

Za przesyłki nadawane przez pozwanego w październiku 2014 roku powód wystawił fakturę VAT z dnia 6 listopada 2014 roku na kwotę 5 117,70 zł z terminem płatności do dnia 20 listopada 2014 roku.

Za przesyłki nadawane przez pozwanego w listopadzie 2014 roku powód wystawił fakturę VAT z dnia 4 grudnia 2014 roku na kwotę 1571,26 zł z terminem płatności do dnia 18 grudnia 2014 roku.

Za przesyłki nadawane przez pozwanego w grudniu 2014 roku powód wystawił fakturę VAT z dnia 7 stycznia 2015 roku na kwotę 746,38 zł z terminem płatności do dnia 21 stycznia 2016 roku.

Za przesyłki nadawane przez pozwanego w styczniu 2015 roku powód wystawił fakturę VAT z dnia 4 lutego 2015 roku na kwotę 89,92 zł z terminem płatności do dnia 18 lutego 2015 roku.

Za przesyłki nadawane przez pozwanego w lutym 2015 roku powód wystawił fakturę VAT z dnia 4 marca 2015 roku na kwotę 8,16 zł z terminem płatności do dnia 18 marca 2015 roku.

Dowód:

-faktury VAT, k. 46-57

Powód wystawił noty odsetkowe: dnia 5 września 2013 roku na kwotę 2910,12 złotych, dnia 23 stycznia 2014 roku na kwotę 307,91 złotych, dnia 27 marca 2014 roku na kwotę 911,74 złotych, dnia 23 lipca 2014 roku na kwotę 2240,23 złotych, dnia 9 września 2014 roku na kwotę 1021,95 złotych, dnia 7 października 2014 roku na kwotę 1044,83 złotych, dnia 17 listopada 2014 roku na kwotę 1074,61 złotych, dnia 16 października 2015 roku na kwotę 69,40 złotych.

Dowód:

-noty odsetkowe, k. 58, 66, 72,79, 83, 87, 89, 95

Dnia 16 listopada 2015 roku powód wystawił pozwanemu notę korygującą, w której dokonano korekty kwoty skapitalizowanych tytułem opóźnienia w zapłacie faktury VAT z dnia 4 lutego 2013 roku i terminem płatności do tego samego dnia oraz faktury VAT z dnia 5 października 2012 roku i terminem płatności do dnia 4 lutego 2013 roku, w ten sposób, że kwotę skapitalizowanych odsetek podwyższono o 208,49 złotych.

Dowód:

-nota korygująca, k. 94.

Dnia 17 kwietnia 2014 roku strony zawarły ugodę pozasądową, której przedmiotem było ustalenie zasad dobrowolnej spłaty należności w łącznej kwocie 69 871,27 złotych. Ugoda obejmowała faktury VAT: z dnia 7 maja 2013 roku na kwotę 18 645,55 złotych, z dnia 5 czerwca 2013 roku na kwotę 14 773,50 złotych, z dnia 4 lipca 2013 roku na kwotę 12 430,85 złotych, z dnia 5 sierpnia 2013 roku na kwotę 8283,15 zł, z dnia 6 listopada 2013 roku na kwotę 7868,10 złotych, z dnia 5 lutego 2014 roku na kwotę 52,90 złotych, z dnia 4 kwietnia 2014 roku na kwotę 1 233,90 złotych oraz noty odsetkowe: z dnia 4 października 2012 roku na kwotę 2453,55 złotych, z dnia 5 września 2013 roku na kwotę 2910,12 złotych, z dnia 23 stycznia 2014 roku na kwotę 307,91 złotych oraz z dnia 27 marca 2014 roku na kwotę 911,74 złotych.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo okazało się zasadne w przeważającej części.

Podstawą żądania był umowa o świadczenie usług pocztowych na podstawie art. 14 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie wynikał z przedłożonych przez powoda dokumentów, których prawdziwość nie była kwestionowana. Pozwany nie zaprzeczył, by strony łączyła umowa dołączona do pozwu. Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się jedynie do tego, czy roszczenie powoda uległo przedawnieniu.

W konsekwencji, rozstrzygnięcie sprawy zależy od skuteczności podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia. W ocenie Sądu, zarzut ten zasługuje na uwzględnienie jedynie odnośnie kwoty 212,35 złotych wskazanej na korygującej notce odsetkowej z dnia 16 listopada 2015 roku.

W niniejszej sprawie nie znajdzie zastosowania przepis art. 750 k.c., a zatem brak jest podstaw do odpowiedniego stosowania przepisów o zleceniu, w tym również art. 751 k.c., dotyczącego terminu przedawnienia roszczeń. Przepis art. 750 k.c. znajduje bowiem zastosowanie do umów o świadczenie usług polegających na dokonywaniu czynności faktycznych, które nie są uregulowane innymi przepisami (W. Czachórski, Zobowiązania, 1999, s. 433; K. Kołakowski (w:) G. Bieniek, Komentarz, t. II, 2006, s. 403; L. Ogiegło (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. II, 2003, s. 377; A. Szpunar (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 2, s. 405). Oznacza to, że przepis ten nie dotyczy umów o świadczenie usług, które podpadają pod przepisy dotyczące którejkolwiek umowy nazwanej, uregulowanej w kodeksie cywilnym bądź w innych aktach prawnych. Wskazać w tym kontekście należy, że umowa o świadczenie usług pocztowych została uregulowana w odrębnym akcie prawnym – ustawie z dnia 12 czerwca 2003 roku - Prawo pocztowe, a następnie w ustawie z dnia 23. listopada 2012 roku - Prawo pocztowe, a zatem w świetle art. 750 k.c. nie mają do niej zastosowania przepisy o zleceniu. Stanowisko to znajduje oparcie w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 7. maja 2009 r., sygn. akt III CZP 20/09 (OSNC 2010/1/12). W treści powyższego orzeczenia wyrażono pogląd, według

którego jednoznaczne sformułowanie o zastosowaniu art. 750 k.c. do umów, nieuregulowanych innymi przepisami, wyklucza jego zastosowanie do umów, których treść została ustalona innymi niż k.c. aktami prawnymi. Wprawdzie przedmiotem rozważań Sądu była umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych, to jednak przedstawione tam wywody są aktualne na gruncie niniejszej sprawy.

Wobec tego, że brak jest przepisu szczególnego regulującego termin przedawnienia roszczenia operatora o zapłatę wynagrodzenia za usługi pocztowe, znajdzie zastosowanie trzyletni termin przedawnienia, przewidziany w przepisie art. 118 k.c. Obie strony umowy bowiem są podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą, a dochodzone roszczenie, wynikające z zawartej przez nie umowy ma związek z prowadzoną przez nie działalnością gospodarczą. Jak już wskazano wcześniej, w niniejszej sprawie znajdują zastosowanie przepisy ustawy Prawo pocztowe. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy Prawo pocztowe, działalność pocztowa jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i wymaga wpisu do rejestru operatorów pocztowych. Zatem wskazać należy, że strony niniejszego postępowania spełniają przesłanki do uznania ich za przedsiębiorców, zaś dochodzone roszczenie niewątpliwie jest związane z prowadzeniem przez nie działalności gospodarczej. Mając powyższe na względzie, w sprawie znajduje zastosowanie trzyletni termin przedawnienia, wynikający z przepisu art. 118 k.c.

Podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia okazał się zatem zasadny jedynie w zakresie kwoty 212,35 złotych wynikającej z korygującej noty odsetkowej z dnia 16 listopada 2015 roku, wystawionej po dniu zawarcia ugody pozasądowej.

Zgodnie z art. 123 § 1 k.c., bieg przedawnienia przerywa się m.in. przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Po każdym przerwaniu biegu przedawnienia biegnie ono na nowo (art. 124 § 1 k.c.).

Przenosząc powyższe na grunt ustalonego w sprawie stanu faktycznego należy wskazać, że w dniu zawarcia ugody pozasądowej, to jest w dniu 17 kwietnia 2014 roku, doszło do przerwania biegu przedawniania kwot należności powstałych tytułem faktur VAT: z dnia 7 maja 2013 roku na kwotę 18 645,55 złotych, z dnia 5 czerwca 2013 roku na kwotę 14 773,50 złotych, z dnia 4 lipca 2013 roku na kwotę 12 430,85 złotych, z dnia 5 sierpnia 2013 roku na kwotę 8283,15 zł, z dnia 6 listopada 2013 roku na kwotę 7868,10 złotych, z dnia 5 lutego 2014 roku na kwotę 52,90 złotych, z dnia 4 kwietnia 2014 roku na kwotę 1 233,90 złotych oraz not odsetkowych z dnia 4 października 2012 roku na kwotę 2453,55 złotych, z dnia 5 września 2013 roku na kwotę 2910,12 złotych, z dnia 23 stycznia 2014 roku na kwotę 307,91 złotych oraz z dnia 27 marca 2014 roku na kwotę 911,74 złotych, albowiem powyższe wierzytelności zostały ujęte w rzeczonym dokumencie.

Skoro więc dokument ten nie obejmował korygującej noty odsetkowej z dnia 16 listopada 2015 roku, w której dokonano korekty kwoty skapitalizowanych odsetek tytułem opóźnienia w zapłacie faktury VAT z dnia 5 października 2012 roku, w ten sposób, że kwotę skapitalizowanych odsetek podwyższono o 212,35 złotych, to bieg terminu przedawnienia zapłaty powyższej należności nie uległ przerwaniu. Chodzi o to, że termin płatności należności z faktury (...) wymienionej we nocie odsetkowej (...) upływał ponad 3 lata przed złożeniem pozwu.

Kwestia przedawnienia odsetek i przedawnienia należności głównej była przedmiotem wielu wypowiedzi judykatury. Temat ostatecznie został zamknięty przez Sąd Najwyższy, który w uchwale z dnia 26 stycznia 2005 roku, podjętej w składzie 7 sędziów, przyjął, że ustanowiony w art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 554 k.c. Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się jednak najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy przyjął, że należy odrzucić możliwość stosowania do uznawanych za roszczenia o świadczenia okresowe w rozumieniu art. 118 k.c. roszczeń o odsetki za opóźnienie w zapłacie ceny z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy przepisu art. 554 k.c, przewidującego dwuletni termin przedawnienia roszczeń z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy. Przepis ten nie jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 118 k.c. w zakresie ustanowionego w nim terminu przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe; ma on taki

charakter wobec art. 118 k.c. tylko w zakresie ustanowionego w nim terminu przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Niczego w powyższej ocenie nie może zmienić odwołanie się do art. 56 k.c, który stanowi, że czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone, lecz również te, które wynikają z ustawy. Jeżeli zatem skutki czynności prawnej w zakresie przedawnienia w odniesieniu do określonego roszczenia wyznacza art. 118 k.c., to należy zastosować ten przepis, a nie, niestosujący się w takim przypadku art. 554 k.c. Zdaniem Sądu Najwyższego prowadzi to do wniosku, że roszczenia o odsetki za opóźnienie ulegają przedawnieniu w ustanowionym w art. 118 k.c. dla roszczeń o świadczenia okresowe trzyletnim terminie, zarówno wtedy, gdy są lub nie są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Wymieniony termin jako ogólny może być uchylony przez przepis szczególny przewidujący termin dłuższy lub krótszy. Możliwość zastosowania dwuletniego terminu przedawnienia istnieje z uwagi na akcesoryjność odsetek, ale tylko w sytuacji przedawniania się roszczenia głównego, ponieważ w przeciwnym wypadku oznaczałoby to że dłużnik dla obrony przed nieprzedawnionym roszczeniem ubocznym musiałby, ze względu na uzależnienie powstania roszczenia ubocznego od istnienia roszczenia głównego, wdać się w spór co do przesłanek roszczenia głównego, a to przekreślałoby znaczenie przedawnienia się roszczenia głównego.

Zagadnienie rozstrzygane w ww. uchwale odnosi się także do przedmiotu niniejszej sprawy. W przypadku przedawnienia roszczenia głównego przedawnieniu podlegają także odsetki. Ugoda na k. 110 dokonała przerwania biegu przedawnienia roszczeń w tej ugodzie wymienionych, w tym także z noty odsetkowej (...), ale w kwocie podanej w ugodzie. Po zawarciu ugody w dniu 16 listopada 2015 r. (k. 94) wystawiona została korygująca nota odsetkowa, m.in. podwyższająca odsetki o kwotę 212,35 zł. Ta kwota nie była wcześniej objęta ugodą, odnosi się do faktury (...), a co za tym idzie uległa przedawnieniu z chwilą przedawnienia należności głównej. Powód nie wykazał aby należność ta została zapłacona, albo aby termin przedawnienia dla kwoty 212,35 zł uległ przerwaniu czy zawieszeniu.

Bacząc na powyższe Sąd w punkcie I wyroku zasądził od pozwanego M. O. na rzecz powoda Poczty Polskiej spółki akcyjnej w W. kwotę 46 825,77 złotych (47 038,12 zł – 212,35 zł) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, a w pozostałej części powództwo oddalił, o czym orzeczono w punkcie II.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje postawę prawną w art. 100 k.p.c. w związku z art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Ze względu na to, że powód uległ w nieznacznej części swego żądania, Sąd włożył na pozwanego obowiązek zwrotu wszystkich kosztów procesu. Na poniesione przez powoda koszty złożyła się opłata od pozwu w kwocie 2352 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika – 4800 zł, zgodnie z §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Łącznie w punkcie III wyroku sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7152 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)